www.svoboda-news.com

Published and distributed under permit (No. 751), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — ЧИСЛО 207. — ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ВТОРОК, 6-го ВЕРЕСНЯ 1921. — VOL. XXIX. — No. 207. — JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, SEPTEMBER 6, 1921. — THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ФЕДЕРАЛЬНІ ВІЙСКА ВИСЛАНО ПРОТИ МАЙНЕРІВ

ЧАРЛСТОН, Вест Верджінія, 2. вересня. — Перший відділ федеральних військ, висланих департаментом війни на домагання губернатора стейту Моргана на успокоєння кількох повітів стейту, прибули сюди нині в ночи з Огайо. За першим поїздом приїхали другі з Середного Заходу. Завтра мають приїхати війска з Кемп Дикс, Ню Джерзі.

Які прикази мають війска і як вони їх думають сповняти, се команданти, як звичайно, держать в тайні. Припускають, що війско буде розділене на малі відділи, які будуть висилані на становища, де їх зажадають. Деякі газети висловлюють здогад, що війско вишлеться на гірський хребет, на котрім сперлися майнери та наймлені шерифами люди, та що вони заступлять шерифів.

Генерал Бендголл отворив головну кватиру в домі Чізепік енд Потомек Телефон Ко., де заняв цілий поверх. При помочи телефонів він стоїть в безперервних зносинах зі своїми відділами жовнірів і урядом у Вашінґтоні. Жовніри укладають нові телефонічні лінії виключно для ужитку війска.

УРЯД ЗДЕРЖУЄСЬ З ПРОГОЛОШЕННЕМ ВОЄННОГО СТАНУ.

ВАШІНҐТОН, 2. вересня. — Хоч міністерство війни має прикази поступати безпощадно в своїх зусиллях завести спокій у Вест Верджінії, все таки уряд здержується покищо з виданням проклямації про воєнний стан у кількох округах Вест Верджінії, резервуючи сей крок аж на послідну потребу.

Се поступовання властий являється насідком політики Найвисшого Суду Злучених Держав, котрий кілька разів вказував рішення, що проголошувати воєнний стан можна лише у виїмкових случаях. Кромі сього уряд сподіється, що потрафить полагодити справу без проголошення воєнного стану.

Після звідомлення уряду до Вест Верджінії вислано 2.100 жовнірів.

МАЙНЕРСЬКІ ЮНІТИ ОБЖАЛОВУЮТЬ ПРИВАТНИХ ДЕТЕКТИВІВ ЗА ПРОВОКАЦІЮ.

ЧАРЛСТОН, Вест Верджінія, 2. вересня. — Филип Морей, межинародний містопредседатель Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, видав нині офіціяльну заяву єго союза юній про положенне у Вест Верджінії, в котрій говорить, що за демонстрацію майнерів у Вест Верджінії поносять вину наймлені приватними компаніями детективи і шпигуни.

Морей каже, що він їздив цілий терен і був в ріжних околицях Вест Верджінії і на основі власних спостережень може сказати, що головною причиною обурення горожан стейту Вест Верджінії являється наймане приватними підприємствами детективів. Лише повне усуненне системи найму приватних детективів може вдоволити обурене населенне стейту.

Хоч губернатор стейту Морган кілька разів перечив, щоби детективи наняті вуглевими підприємствами, попоняли які злочини, мимо сього фактів на ствердженне таких злочинів, на думку юнійного провідника, є аж надто богато. На думку Морея, прихід війск вплине успокоюючо на розбурхане населенне; що найменче майнери будуть спокійні, що ніхто не буде нападати на їх приватні мешкання і мордувати їх із зимним спокоєм. Війска послужать хоч якою такою охороною для жінок і родин майнерів, котрим грозить смерть з рук очайдушників, наняти вуглевими компаніями будьмо для хоронення їх приватної власности.

Морей каже, що сі приватні детективи завинили за те, що майнери не послухали проклямації президента Гардинґа і намов генерала Бендголла, і не розійшлися домів, але вернулися назад до демонстрації. Дня 26. серпня майнери, беручі участь в демонстрації, обіцяли генералови вернутися домів. Вони дійсно почали виконувати свою обіцянку, але на другий день банда детективів напала в ночи на майнерські хати в Шарпелс, стріляла до майнерських домів, як майнери і їх родини спали, вбили двох майнерів і ранили двох других, а потім втекли так само скоро, як прийшли. Се вбийство так обурило майнерів, що вони не лише перестали розходитися, але навіть завернули тих, що уже вибралися домів. Обурене їх було тим більше, що губернатор Морган, як каже Морей, навіть не зарядив звичайного слідства в справі мордy.

В наслідок сього обурюючого поступовання приватних детективів і стейтових властий був такий, що майнерам пішли на поміч тисячі горожан з дооколичних місцевостий. Всіх їх обєднує одно: бажанне скасування права приватних підприємств удержувати приватних детективів.

ЗНОВ ПЕРЕГОНИ МЕЖИ КОРАБЛЯМИ З ІМІҐРАНТАМИ.

НЮ ЙОРК, 1. вересня. — Так як учора кінчився місяць і кілька европейских держав уже майже виповнило свої квоти іміґрантів, дозволені Іміґраційним законом, то кілька кораблів, що звідси іміґрантів з тих країн, зачинили дійсні перегони на морю, щоби як найскорше довезти своїх посажирів, заким ще їх місячне число буде замкнене.

Такі перегони відбулися, приміром, межи двома грецькими кораблями. Один з них приграв в перегонах, і буде мусів висилати надвижку посажирів назад до Греції.

БОРОТЬБА УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ З МОСКОВЩИНОЮ

УПС. повідомляє: На Україні розгорілася з великою силою церковна боротьба. Після проголошення автокефалії Української Церкви російський епископат в Києві кинув анатему на українське духовенство, митрополита Парфенія і вірних. Великоруські церковні достойники, а за ними зрусифіковані землячки, називають автокефальну Українську Церков „галицькою", якої метою є поширення унії, згляди католицизму на Україні. В проклямаціях вони називають львівського уніятського митрополита графа Шептицького інспіратором автокефальної Української Церкви.

Протиукраїнський похід російських церковних достойників не приносить їм ніякого успіху. Село за селом, церков за церквою зголошують своє приступлення до автокефальної Української Церкви, так що церква на Україні вже майже зовсім зукраїнізована.

РУМУНІЗАЦІЯ БУКОВИНИ.

Румунізація Буковини провадиться з безоглядною брутальністю. Найбільше доводиться це відчувати українському шкільництву. Знищено всі українські школи на селах. Українську ґімназію в Кіцмані перемінено на румунську, хоч там зовсім немає румунських учнів. З початком шкільного року заводиться утраквізм в українській ґімназії у Чернівцях. Вже цього року не питали в черновецькій ґімназії української мови при матуральних іспитах. Не лише справа стоїть на університеті в Чернівцях, де немає навіть катедри української мови і літератури. Недавно ректор університету заборонив віче української молодіжи на університеті тому, що вона не хотіла вести нарад румунською мовою.

РОЗСТРІЛЮЮТЬ РОБІТНИКІВ.

В Миколаївських „Ізвєстіях" опубліковано спис розстріляних робітників судо-будівельного заводу „Новаль". За місяць травень розстріляно більш 200 чоловік. Місцевий „ревтрибунал" обвинуватив їх головним чином в саботажі, а також в приналежности до повстанських організацій „Особотдел" зробив розпорядження не видавати відомостей родичам арештованих про те, яка їх спіткала доля.

АРЕШТОВАННЕ ДИРЕКТОРА КОМПАНІЇ.

Албина Валу, предсідателя Іміґрент Ейд Ко., щомає офіси під 49. Іст 7-ю вулиця, Ню Йорк, арештовано на домаганнє одного клієнта під закидом скривдження в бизнесі. П. Валу випущено на волю за кавцією 5.000 долярів.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Читач „Свободи", Вотервлит, Н. Д. — Юрій Курдидик властитель Ukainian Export Co. 318 Broadway, New York City, виїхав з Ню Йорку і знаходиться тепер в Канаді, правдоподібно в Монтреалю. Бюро в Ню Йорку замкнене. —

НА ХОЛМЩИНІ.

Якісь темні духи не перестають ширити фальшивих вістей про „Просвіти" на Волині, а це тому, щоби таким чином унеможливити культурну працю „Просвіти" і викликати на них переслідування. Ці вісти бувають дуже фантастичні, але найбільше поширено слух про підготовку „Просвітами" повстання в цілі відірвання Волині від Польщі. На це повстання Німців будьто би прислали 3 міліони німецьких марок і багато оружя, а навіть найшлися „очевидці", які це оружя бачили в „Просвіті". Провокатори кинулися на „Просвіту", щоби вислідити... коли це будуть ділити німецькі марки. Та дармо нещасні лазили по під пороги — нічого не могли вишпіонувати.

Провокатори у кождій річи бачуть матеріял для своїх сплетень і доносив. І так в одній з кімнат „Просвіти" міститься театральне майно, як то: деревляні козацькі шаблюки, червоні жупани і инші подібні річи, а рядом з цею кімнатою міститься землемірне Бюро, де є багато землемірних інструментів, як то: пактометри остолягії, ріжні ланцюхи і т. и. і „очевидців" було багато, які бачили цю небезпечну зброю і „машини", від котрих могло бути стільки жертв і котрими „Просвіти" мали би відрвати від Польщі Волинь. І хоча офіціяльно не провірено цего небезпечного для держави оружя — по сільських „Просвітах" зачала поліція чипатися членів правління і т. д., а в деяких, як у жиличинській, романівській і підгаєцькій переведено жандармерією ревізії. Та там навіть такого оружя як в Луцьку не найдено.

БОРОТЬБА МЕЖИ МАЙНЕРАМИ ТА СТЕЙТОВОЮ ПОЛІЦЕЮ ТРЕВАЄ ДАЛІ.

ЛОҐЕН, Вест Верджінія, 2. вересня. — Боротьба межи майнерами, демонструючими проти виїмкового стану, проголошеного губернатором стейту Вест Верджінія, та якими 1.600 помічниками шерифів, стейтової поліції, приватних компаніяних детективів тревае далі.

Боротьба ведеться гірським хребтом на просторі яких 25 миль від гори Бляр до Крукед Крік. Майнерів має бути дуже богато, як кажуть їх противники, більше, як людий по противній стороні. Однак шерифи і їх помічники узброєні краще. Вони мають зі собою машинові кріси, би навіть літаки.

До головної кватири стейтової поліції донесено про правдиво воєнну сцену, як аероплян зробили напад на позиції майнерів, кидаючи з воздуха бомби. Майнери забрали ранених і убитих бомбами і пофнулися з тої позиції. Кілько було ранених і убитих, не відомо. Дехто рахує, що їх впало кільканадесять. По стороні детективів і поліції, як вони самі кажуть, було кількох ранених.

НОВИЙ ГУБЕРНАТОР КАНАДИ ЛОРД БИНҐ ЗЛОЖИВ ПРИСЯГУ.

КВЕБЕК, провінція Квебек, Канада, 11. серпня. — Серед гуку гармат зі старинної цитаделі Квебеку, свисту корабельних свисталок та звуків церковних дзвонів і оплесків великої товпи народа лорд Бинґ з Вімі, новий ґенеральний губернатор Канади вступив нині рано на канадійську землю; перейшов через ідекоровані прапорами улиці до будинку провінціяльної леґіслятури і зложив там урядову присягу. Церемонія інавгурації нового ґенерального губернатора була така величава, що подібної ще не було в Канаді.

Минувшу ніч перебув лорд Бинґ на пароході „Емпрес оф Франс", яким він приїхав з Ліверпул. Нині рано він приняв канадійського премієра, Артура Міена. Відтак лорд з жінкою всіли на урядовий корабель „Лейді Ґрей", який завіз їх до Королівської Пристані, де ожидала їх громадка найвисших урядників Канади, міністри федерального правительства та провінціонального правительства Квебеку. Відтам похід рушив до будинку провінціяльної леґіслятури, де відбулась урядова присяга.

Лорд Бинґ є звісний Канадійцям яко давнійший командант канадійського корпусу підчас війни у Франції. Уроджений 11. вересня, 1862, він буде незадовго мати 59 літ. У військовій службі був від 1883. року. Служив в Судані і в бурській війні, з якої вийшов з ранґою полковника. Відтак був командантом британських війск в Египті. Підчас великої війни командував дивізією кавалерії в Бельгії; був командантом корпуса на Ґаліпольськім півострові, а повернувши назад до Франції, став командантом канадійського корпуса і яко такий здобув невмиручу славу підчас битв на хребті Вімі, за що й дістав свій титул лорда з Вімі.

Лорд Бинґ оженився в 1902 році з Марією, дочкою сера Ричарда Мортона. Лейді Бинґ є звісна яко авторка двох оповідань. Дітий лорд Бинґ не має.

ДИКЕ ПЛЕМЯ.

В Громаді Вепш живецького повіту записав 56-літний Мазур Юрас своє майно дочці, а відтак одружився. Молода жінка довідавшись, що старий без майна, покинула його, а дочка, яка уже не стояла його ласку, викинула батька з хати. Ображений Юрас кинувся тоді на дочку, поранив її ножем, а коли на поміч їй прибігла його жінка, убив її тим самим ножем на місци. Відтак вибіг до саду і повісився на ременю. Цікаве для характеристики дикости сучасного мазурського села, що при відчепленню дената з гилі, юрби мазурів кинулися на його ремінь і пірвали на шматки які лиш найсильнійші з поміж цеї понесли до дому „на щастя". Ті самі „щасливці" обернули відтак самобийця горі спиною і домовині і прибили до дна 10 цвяхами, „жеби по ноцах не ходив!". Вбили також один цвях в голову.

МАЛЕНЬКА ЛИТВА ГОДУЄ ВЕЛИКУ РОСІЮ.

КОВНО, Литва, 2. вересня. — Литва вислала 50 вагонів збіжа до Росії, а небаром вишле ще 25.000 пудів (пуд має 36 американських фунтів) насіння.

Литовський міністерський кабінет ухвалив кредит 5,000,000 марок на купно поживи для Росії.

ЗАНОСИТЬСЯ НА УСТУПЛЕННЕ ФРАНЦУСЬКОГО МІНІСТЕРСЬКОГО КАБІНЕТУ.

ПАРИЖ, 2. вересня. — Тутешний дневник „Еко де Парі" (Відзвук Парижа) сповіщає, що теперішній французький міністерський кабінет саме тепер перебуває крізу. Заноситься, що уступить або кількох міністрів або усі кромі премієра Арістіда Бріянда.

Вчера на міністерській раді різко критиковано Поля (Павла) Думера, міністра скарбу за міжаліянтську фінансову угоду з 13. серпня с. р.

Ся часопись пише, що на місце Думера мав би прийти Люї (Людвик) Лушер, теперішній міністер для увільнених французьких областий, а на місце Лютера мав би прийти один із сенаторів.

Можливо одначе, завважує „Еко де Парі", що уступить цілий міністерський кабінет, а тоді президент кабінету Бріян мав би нагоду і змогу перетрясти всі міністерські фотелі і покликати на них нових людий, більше підхожих для його політичної лінії.

Вгадують, що теперішня кріза в французькому міністерському кабінеті не потриває довго, але покінчиться протягом кількох днів, в яких премієр Бріян добере собі нових людий і дорозу відновить працю.

ЗАМІТКА. — французький премієр, Арістід Бріян, угодовий соціяліст і приятель президента Франції, Алекзандра Мільранда (також угодового соціяліста) є прихильником мирної і конституцийної політики, а зокрема, прихильником признаних зносин з Англією. За такого вважають також Люї Лютера, теперішнього міністра увільнених французьких областий. Можливо, що Бріян, за порозумінням з Мільрандом, хоче дібрати собі цілий кабінет з людий мирових та угодових, при помочі котрих йому лекше було-б держатись своєї політичної лінії.

ЛЛОЙД ДЖОРДЖ СКЛИКУЄ КАБІНЕТ ДЛЯ СПРАВИ САМОУПРАВИ ІРЛЯНДІЇ.

ЛОНДОН, 2. вересня. — Британський президент міністрів, Ллойд Джордж, вислав відповідь Емона де Валери, айриського республіканського провідника, до Лондону для роздані між членів міністерського кабінету.

З огляду на вагу хвилі премієр Ллойд Джордж скликав на середу, 7. с. м., зібранне міністерського кабінету в Інвернес, в Шотляндії.

Король Юрій буде в Мой Гол, поблизу Інвернес, і премієр Ллойд Джордж його там відвідає.

В ІРЛЯНДІЇ ЗРОСТАЄ ПРИХИЛЬНИЙ НАСТРІЙ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ДОМІНІЯЛЬНОЇ САМОУПРАВИ КРАЮ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 2. вересня. — „Шин-фейнери" (самостійники) в Ірляндії вижидали сьогодня проголошення змісту ноти, яку вчера вислав Емон де Валера, разом зі своїми товаришами з ірляндського республіканського правительства, до британського премієра Ллойда Джорджа.

Ллойд Джордж під теперішню хвилю перебуває на коротких вакаціях в Ґерлох, в Шотляндії. Айриські самостійники заявляють, що ніщо із змісту ноти Де Валери не буде подане до прилюдного відома, поки в Даблині не будуть знати, що нота вже находиться в руках британського премієра.

Всетаки айриські лідери запевняють, що нота Де Валери не зачіпає жадних з точок, які підніс був у своїй відповіді премієр Ллойд Джордж, за виїмкою сеї одної, в якій він натякав на вагу і потребу продовжування дальших мирових переговорів між Великою Британією та Ірляндією.

Визначні провідники ірляндського самостійницького руху висловлюють свою охоту доложити заходів, аби розвинути ті умови домініяльної конституції, на яких, на предложенне британського правительства, мала би опиратись державна самоуправа Ірляндії.

Вони теж ставляться прихильно і до інших подібних умов, які премієр Ллойд Джордж іменем усього британського кабінету предложив Ірляндії.

КАЖУТЬ, ЩО ЛИТВА З ПОЛЬЩЕЮ ПОГОДИЛАСЬ НА ПОДІЛІ ЛИТВИ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 1. вересня. — Кажуть, що литовські представники погодилися з польськими у справі Вильни. На підставі тої угоди мало би бути дві Литви, одна зі столицею в Ковні, яка була би самостійною, і друга зі столицею у Вильни, яка була би під наглядом Польщі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.
One year ... $ 7.00
Six months ... $ 3.75
Three months ... $ 2.00

Foreign and Jersey City Rates.
One year ... $10.00
Six months ... $ 5.00
Three months ... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи.
На рік ... $ 7.00
На пів року ... $ 3.75
На три місяці ... $ 2.00

В Джерзи Сити і заграницею.
На рік ... $10.00
На пів року ... $ 5.00
На три місяці ... $ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союзу 1888 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише за т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

КОГО ГОСПОДЬ БОГ ХОЧЕ ПОКАРАТИ, ТОМУ РОЗУМ ВІДБЕРЕ.

З Берліна прийшла телеграма, яка доносить, що уряд Пілсудського оголосив „анексію" Східної Галичини, себто втілення її до Польщі яко складової її части.

Австрію побили аліянти й Америка і вони ділили її землі. Коли Польща напала на Східну Галичину, аліянти й Америка дали їй дозвіл заняти військово сей край, з тим застереженнєм, що про його долю мають рішати аліянти й Америка, а також населенне краю через загальне голосованне.

На скарги Галицького Українського Уряду, Українців з Галичини і Українців з Америки і Канади на польські звірства в Галичині, і на домагання, щоби польських наїзників усунено, Рада Ліґи Народів дня 23. лютого с. р. видала постанову, що Польща є тільки тимчасовим військовим окупантом того краю, і передали справу до остаточного вирішення аліянтській Конференції Амбасадорів.

Такесамe становище заняло і британське правительство. Премієр Великої Британії, Давид Ллойд Джордж, відповідаючи дня 6. липня с. р. в палаті громад (парляменті) на запит Роберта Сесила, потвердив тесаме, що вже сказала Рада Ліґи Народів, що Східна Галичина не належить до Польщі, і хотяй вона там є лише тимчасовим військовим окупантом, то самовільно позволяє собі сей край кольонізувати Поляками.

Виходить, що Ліґа Народів і Велика Британія хотять боронити міжнародного становища Східної Галичини, яка на підставі сен-жерменського мирового договору є власностю аліянтів й Америки, котрі мають вирішити про її будучність. І вони були дійсно готові ще сього року видати постанову про її міжнародне становище.

Аж тут як грім з ясного неба — „анексія" того краю „джондом" „ясьневельмоможної Польськї".

Покищо ся вістка ще не провірена ані стверджена. Але як вона правдива, то вона показує (впрочім, не перший раз), що для „ясьневельмоможної Польськї" нема жадних міжнародніх прав ані постанов; що її не обовязують постанови і рішення аліянтів і Америки, а потім Ліґи Народів і окремо Великої Британії, ані воля населення нападеного краю, ані опінія цілого цивілізованого світа, ані загалом ніщо у світі, поки вона, та „ясьневельмоможна", має змогу споводарити розбоєм.

Пілсудський і Witoc ухвалили собі, що Східна Галичина то часть „Польськї"; оголосили у Варшаві і край.

Щодо українського народу то нема найменшого сумніву, що він прийме се яко зневагу, визов і новий розбій. Також нема найменшого сумніву, що український нарід без усяких застережень сей ляцький замах на його святі природні права відкине. І теж нема найменшого сумніву, що як се правда, що тепер у Варшаві оголошено сей замах, то український нарід в недовгому слушному часї змусить бутного Ляха, щоби в тійсамій Варшаві той злочинний замах відкликано.

Але покищо український нарід має діло не з Ляхами, а з аліянтами.

Аліянти перебрали спадок по Габсбурґах і обіцяли ліпше від них ґаздувати. Як досї, то вони в сьому спадку бодай щодо Східної Галичини ще гірше ґаздують як Габсбурґи. Бо за Габсбурґів вільно було Ляхам грабити український нарід і вбивати при виборах десятки людий, а за аліянтів вільно рабувати, руйнувати, палити і вбивати сотки тисяч невинних людий.

Український нарід є нині в міжнародному процесі за Східну Галичину з аліянтами.

Український нарід сеї справи програти не може, хиба би відступив. Програти можуть аліянти, коли не виконають свого обовязку, а уступлять перед польськими бандитами.

Але, борони Боже, аби Україну уступили. На се ждуть Ляхи і дехто з аліянтів, а хрунї і зрадники, які швендяються поміж Українців і сіють серед них зневіру, їм в сьому помагають.

Одначе коли всякі діявольські сили Українців не відтягнуть від міжнародного процесу з аліянтами й Америкою, що кинули наш край Яшні на жир, — то аліянти в недовгому часі будуть змушені або увільнити Галицьку Україну з польського наїзду, або признатись публично, що вони програли і неспосібні сеї справи полагодити. Потрафили побити Німеччину й Австро-Угорщину, а з одним малим опришком, якого самі собі підгодували, не вміють собі дати ради.

Як аліянти зроблять, то вже покаже недалека будучність.

Наше діло тепер лише пильнувати з усїх сил того міжнародного процесу, аби довести його до справедливого висліду, то є до увільнення Галицької України з ляцького наїзду.

Можливо, що аліянти тепер покажуться рішучими проти Польщі, а мають сильну притоку. Але нам не ждати опиханого, але кричати перед цілим світом.

Можливо, що нічого не вдіють (хбч в се тяжко повірити) і самі програють. Але нам ніяк не уступати, тільки кричати і працювати і готовитись до боротьби.

Бо ми мусимо використати всі наші права і всі способи і шляхи оборони і боротьби.

Польща ще буде гірко жалувати свого замаху на Галичину. Буде жалувати, але тоді вже буде запізно.

Колись вона признає, що зробила великий промах, який їй ніколи не забудеться.

ПРОТЕСТИ ДО ЛІҐИ НАРОДІВ.

Дня 15. с. м. збирається в Женеві, у Швайцарії, Збір Ліґи Народів, який буде радити кілька тижнів над усіми справами, які будуть перед його трибуну видвигнені.

Торік в тому часі дістав Збір Ліґи Народів лише кілька протестів від американських Українців, які викликали були голосну дебату на нарадах.

Сього року, коли Галичина ще більше натерпілась під польським ярмом і коли досї аліянти сеї справи ще не вирішили, американські і канадійські Українці повинні громадно засипати Збір Ліґи Народів своїми протестами проти продовжування неволі над українським народом Галичини.

КОЖДА УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА, КОЖДА ЦЕРКВА, КОЖДА ОРГАНІЗАЦІЯ, КОЖДЕ ТОВАРИСТВО, А НАВІТЬ ОДИНИЦІ ПОВИННІ СЛАТИ ПРОТЕСТИ ДО ЗБОРУ ЛІҐИ НАРОДІВ.

Горожани Галицької України повинні посилати протести і писати, що вони протестують яко горожани Галицької України. Зновж американські і канадійські Українці повинні також посилати протести і зазначувати, що вони родом з Галицької України, і хотяй тепер горожани вільної Америки або вільної Канади, але домагаються волі для того краю, з котрим їх лучать звязки расові і родинні.

Протест може бути довший або і цілком короткий. Можна його вислати каблем, або і почтою, але як почтою, то треба вислати дуже скоро і лист треба реджіструвати.

Коли протест висилається в формі листа, то він повинен бути написаний по англійськи, поправною мовою, а писаний або на машині (тайпрайтері), або ручно, але тоді дуже читко, чисто і гарно. Під протестом треба прибити печатку організації, церкви чи товариства і т. д., а далі дати як найбільше підписів.

Хто може самий зладити протест, нехай зробить се самий, а хто не може, нехай віднесеться або до своїх центральних організацій, або до інформаційного Бюра У. Н. Комітету (30 Іст 7-ма улиця).

Тут подаємо взорець, як такий протест меньше-більше повинен виглядати:

To The League of Nations
In care of the Honorable
General Secretary
Geneva, Switzerland.

We, the undersigned, residents of the United States of America, natives of Galicia, and most of us-citizens of Galicia, beseech the League of Nations to take into consideration and to cause as early as possible the decision of the international status of our unhappy motherland, Galicia (called usually East Galicia).

At the time of the dissolution of Austria-Hungary, Galicia, in accordance with the principle of self-determination of nationalities, constituted herself as an independent West Ukrainian (Galician) Republic, represented by the National Assembly which was composed in conformity with all demands of democracy and parliamentarism. The newly created Polish nation started a war of aggression against the Republic of Galicia, and after eight months of stubborn fighting occupied her territory. The remnants of the army and the government of Galicia had to go into exile where they are remaining today. However, at least 80% of the population of Galicia recognize the government created by the National Assembly as their only legal government.

The Polish occupants are ruling this unhappy land against all principles of the right of self-determination, of democracy and even of humanity; they persecute the Ukrainian language, organize pogroms, plunder, put people in prisons, colonize the country with colonists from Poland, burn villages, torture men, women and children, execute them,—in a word, are acting in a most barbarous manner. This has been going on for over two years.

Against such unheard of state of affairs, we-are raising a unanimous protest and respectfully request:

1) That the League of Nations take into consideration the horrible conditions in Galicia and put an end to same by removing the unlawful Polish occupation;

2) That the League of Nations use all means to hasten the decision of the question of the international status of Galicia by

a) recognizing Galicia as an independent nation,

b) recognition and restoration of the only lawful government of this country created by the National Assembly, and headed by Dr. Eugen Petrushevich.

(Місцевість, дата і підписи).

На коверті заадресувати так:

Honorable Sir Eric Drummond
General Secretary of the League
of Nations,
Geneva, Switzerland.

Хто потрафить написати інакше і самостійно, нехай напише. Хто постарається о інакше писмо, то теж нехай його вишле. Але хто не має інакшого, то нехай вишле таке як ось тут подано за взорець. Лише треба його дати красно переписати на папері (найліпше, як є фірмовий папір, з фірмою організації).

По висланню протесту продимо нас кількома словами про се повідомити. Ми подамо у „Свободі" спис (протестів не будемо передруковувати) всіх висланих протести.

Богдан Лепкий.

ВСТАВАЙ!

Вставай, вставай, вставай!
Не час тепер на сон,
Мов рана рідний край,
Мов зойк один, мов стон.
Завялась вража хлань
Наш люд з землі змести,
Куди лиш не поглянь:
Хрести, хрести, хрести!
Де кроком ступиш — кість,
Де оком кинеш — кров,
І веселиться злість,
І сльози лле любов.
Бездонний чоловік,
Іде в незнаний світ, —
А скільки в нас калік,
А скільки в нас сиріт!
День темний від диміть,
Ніч ясна від луни,
А скільки вже цих днів
І ночей у огни!
Вставай, вставай, вставай!
Не час тепер на сон,
Мов рана рідний край,
Мов зойк один, мов стон!

ПРОТЕСТИ УКРАЇНСЬКИХ ГАЗЕТ В КАНАДІ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОЇ НЕВОЛІ В ГАЛИЧИНІ.

Редакції українських часописий у Вінипеґу вислали спільно 8. серпня с. р. до Ллойда Джорджа слідуючу каблеграму:

Ukrainian Press Association of Canada representing one hundred thousand readers, requests you to use good offices for termination of Polish occupation of East Galicia and recognition of that territory as an independent State.

Ukrainian Voice, Canadian Farmer, Canadian Ukrainian, Canadian Ranok, Bukovina.

Бо то легко оголосити „анексію", але потім тяжко з неї вилабудатись.

В 1908 році небіщик Івольський, міністер заграничних справ небіжки Росії порадив був небіщикови Еренталеви, міністрови заграничних справ небіжки Австрії, щоби небіщик цісар Франц Йосиф анектував Босну й Герцеґовину. Він анектував, а потім та Росія, що дала ту раду, з тоїсамої причини провокувала Австрію до війни.

Нині всі анексіоністи небіщики. Також небіжка Австрія і небіжка Росія, а „анектована" Босна й Герцеґовина належать до Югославії.

Можливо, що польська шляхта, котра хоче позбутись Пілсудського, піддала йому гадку „анексії" Галичини. Але се відімститься і на шляхті і на Пілсудськім, а історія про ту нещасливу польську „анексію" запише тільки пословицю, що кого Господь Бог хоче покарати, тому наперед розум відбере.

ЗАСУДЖЕНІ НА ВІЧНУ ТЮРМУ БЕЗ ЖАДНОЇ ВИНИ!

(Спецільна кореспонденція „Свободи").

Те, що діється тепер з українською молодю Західної Укр. Нар. Республики — можна назвати добиванням цвіту нашого народу, добиванням на очах цілого світа і за його мовчаснюю згодою!

Найстрашнійша доля зустріла українську молодь з Буковини, яка вступила в армію З. У. Н. Р. Коли Ляхи з французькою й румунською допомогою розбили ту армію, значна часть буковинських Українців, офіцерів і стрільців, попала в польський полон і була вивезена в польські табори полонених. Коли справа визнання З. У. Н. Р. аліянтами почала затягтися, зробили полонені Буковинці заходи, щоби румунський уряд дозволив їм вернути в їх рідний край, на Буковину. Довго не було жадної відповіди. Аж на днях прислав їм румунський уряд відповідь — відмовну. Супроти того полонених Буковинців Поляки дальше держать у своїх таборах. А треба знати, що деякі з тих таборів так „уряджені", що з темрявы й вохкости, яка панує в їх бараках і землянках, сліпнуть і глухнуть навіть найздоровійші люди...

Таким чином ізза невирішування аліянтами східних границь Польщі й північних границь Румунії буковинські Українці не мають нігде права на свобідний прожиток і мусять сидіти Бог зна як довго в польських тюрмах, хоч не поповнили жадного злочину. Подібного випадку дійсно не знає історія. І треба було ждати аж на те, щоб була скінчена війна під гаслом справедливости, яка має бути вимірена всім народам, — щоби цілі племена знайшлися поза всяким правом і законом!

В культурнім світі є товариства для охорони мучених звірят, для полекші долі вязням, засудженим за убийства, крадіжі, насильства і т. п. Чи не можнаб оснувати товариства для влекшення долі засудженим на неозначений час людям, які не мають на собі жадної вини?!

О. Н.

МИМОХОДОМ.

(З канадійського „Укр. Голосу").

РУБЛЕВІ КОМУНІСТИ.

„Українські Робітничі Вісти" пишуть постійно про „українських долярових патріотів в Канаді".

Через те, що в Канаді курсують доляри, нема тут мабуть ніодного патріота ані не-патріота, який би долярами не орудував. Нам звісні й комуністи, що не хочуть навіть дивитись на ніякі інші гроші крім долярів. І Сих комуністів мабуть треба називати „долярними комуністами". Але крім „долярових комуністів" є ще один рід комуністів. Сї комуністи дуже люблять — російські рубли. Правда, і рублі треба міняти на доляри, але се вже далеко лекше, чим робити на доляри.

Тасама ріжниця є й між „долярними патріотами" а „рублевими комуністами" в Канаді.

ПРО „ПИСАНІЯ" ВІТИКА".

Бувший посол до віденського парляменту, Семен Вітик, хотів конче бути великим чоловіком, тільки — кебети немав. От і підвели його якісь збиточники, аби він попробував бути редактором. Вітик попробував. Заложив свою влаcну (хоч і не за свої гроші) ґазетку „Боротьба" і зачав виписувати в ній страшні річи. Люди читали, руками розводили і ахали. А Вітик ріс. Наконець дійшов аж до того, що зачав писати ноти до всіх держав світа, як **одинокий і правдивий голова української держави.** І тоді — повстав такий сміх з Вітика, що люди мусіли аж за животи братися. Вітик в один момент убив сбее своїми нотами. Нині навіть бувші товариші Вітика встидаються до него признавати.

Але „Українські Робітничі Вісти" не стратили віри в Вітика. „Українські Робітничі Вісти" добувають нісенїниці, які писав Вітик в „Боротьбі" на початку 1920 року і величають ним як не знати яким цінностями.

Ми тільки желаємо „Українським Робітничим Вістям", щоби їм се таксамо на добро вийшло, як їх великому пророкови Вітикови.

(Слід ще завважити, що тойсамий Вітик, котрий нині є пророком большевиків, в 1914 році писав вірношідданчі „писанія" до небіщика австрійського цісаря Франца Йосифа.

— Ред. „Свободи").

„ПОВИННА ДОМАГАТИСЯ ЗЛУКИ З РАДЯНСЬКОЮ УКРАЇНОЮ."

Дивується дехто, яку раду мають большевики для Галичини, коли так завзято виступають проти її визволення.

Сю раду находимо в органі комуністичної партії Східної Галичини, „Нашій Правді" (виходить у Відні). Читаємо там в 16 числі, у вістях з Галичини:

„Українська і галицька (що се за ріжниця? — Зам. Ред.) інтеліґенція повинна домагатися злуки Східної Галичини з Радянською Україною".

Бачите, яка проста рада? Тільки домагатися злуки. Нічого більше не робити.

Представляємо собі, як би то виглядало. Українські інтеліґенти не роблять нічого, тільки ходять і „домагаються". Йдуть до Пілсудського домагаються злуки з Радянською Україною. Йдуть до Найвисшої Ради, домагаються злуки з Радянською Україною. Йдуть по всіх столицях Европи, домагаються злуки з Радянською Україною. Йдуть до Москви, домагаються злуки з Радянською Україною. Нічого не роблять, тільки ходять і „домагаються". Їм мають дати злуку, підвести на тарілцї, та ще й може потрактувати, що вони такі чемні большевики, яких ніде більше в світі нема.

Але чи дістали-б вони богато через свої домагання і що якраз дістали-б, се вже інша річ. Після всякої правдоподібности дістав би кождий 25 бубків в ту часть Ніла, звідки ноги виростають, або бодай дістав би кождий копійка, та ще й пару раз поза вуха. І мав би світ з українських інтеліґентів-большевиків ще більше потіхи, чим з Вітикових нот.

Бо народи дістають те, що собі здобувають, а не те, чого з заложними руками домагаються.

ЧОМУ СЕРЕД УКРАНЦІВ Є БОЛЬЦЕВИЗМ?

Українці знають добре „домагатися" і киринити.

Будуючу роботу лишають для других народів. Для себе лишають **руйнуючу роботу.**

Коли большевизм ма; у нас якунебудь силу, то лише тому, що ми є з природи більше склонні до руйнованя, чим до будованя.

Ми мали в Канаді велике поле до попису. Але що ми тут збудували? Можна сказати без пересади, що на те, аби недопустити других до збудовання чогонебудь, ми завсіди витрачували два рази більше енерґії, чим на те, аби самим щось збудувати.

Вдарившися щиро в груди, могла-б се сказати про себе кожда наша партія, чи група.

І після всего того ми ще нарікаємо, що нам на кождім кроці дієся кривда. Ба, дурня і в церкві бють!

Дійсно цивілізовані народи мають як найбільше своїх сил на будованє, а як найменше своїх сил на руйнованє. Бо на руйнованє треба дуже мало сил, а на будованє треба їх дуже богато. Над збудованнєм дому треба гірко працювати цілими місяцями, або й літами, а на зруйнованє дому вистарчить шаркнути один маленький сірничок і кинути.

Українська держава була би нині велика і сильна, якби самі Українці думали більше про збудованє держави, а не про її зруйнованє. Замісць закоти рукави і взятися до закріплення своєї держави, наш Українець волїє заложити руки і — домагатися опиханого. Для него все має бути готове! Петлюра, Петрушевич, чи Скоропадський мав зробити для него рай на земли своїми власними силами, а коли рай не явився в протягу двайцять чотирох годин, тоді Українець був не від того, аби й помагати чужинцеви запровадити на Україні — пекло.

Не дармо то між Українцями витворилася пословицями: „Чекай мене бють! Нехай моя жінка знає". Чоловік, що сказав перший сі слова, мусів бути першим українським большевиком.

ЩЕ І ДЛЯ НЕЇ НАЙШЛАСЯ ПАРТІЯ...

Найсумніше є те, що люди, які провадять у нас руйнуючу, чисто анархістичну роботу, мають ще й претенсію, що вони є якісь святці.

Оноді прийшлося нам прочитати в скрентонській „Народній Волї" з підписом п. Миколи Репена, секретаря Федерації Українців, слідуючу тересну заяву:

Бесідники, що виступають від імени Федерації Українців, не належать ні до одної з офіціяльних партій, або сказати популярно, ми не тримаємо ні Раковським, ані з Петлюрою, з Петрушевичем, ані Скоропадським, тільки тою Україною, котра не робила мирови в Берести ані в Камянци ані у Варшаві.

Святці! Чемп що й казати. Алеж у нас на Україні є тепер щось сорок трийцять партій і то одна святіша від другої так що би і між тими всіми святими не найшлося місце для наших святців в Америці? Дивно!

Але що ми кажемо. Є на Україні одна група, що не належить ні до одної з офіціяльних партій, група, що не тримає ні з Раковським, ні з Скоропадським, група, що не робила ніякого мира, хоч і крутила на всі боки. А ідейний провідник сеї групи називається:

Махно.

ОТВОРЕННЄ ШКІЛЬНОГО КУРСУ.

Академія в Блумфілд одинока висша школа в Америці, в якій учать української мови. Курс шкільний починаєсь 13. вересня, 1921. По близші інформації здаватись.

BASIL KUSIW,
165 Liberty St., Bloomfield, N. J.

ПОВІДОМЛЕННЄ ПРИТУ. Українські Греко-католицькі Церковні громади при церкві св. Івана Хрестителя в Лорейн, Ohio. 20110

Отсим подаєсь до відома всіх членів Української Греко-католицької церковної громади при церкві св. Івана Хрестителя в Лорейн, Огайо, що дня 18-го вересня (септембра) 1921 о 2-ій годині попол. в церковній залї сеї церковної громади під ч. 2302 Іст 30-та улиця, Лорейн, Огайо, відбудуться збори членів сеї громади для обговорення справи поправи параґрафу в статуті Корпорацийним сеї громади для зміни назви і означення причини задля якої ся зміна має зробити.

За розпорядженнєм тростісів корпорації

Василь Фурдин, предс.

LUCKY STRIKE CIGARETTE
It's toasted
The American Tobacco Co.

CUNARD-ANCHOR

Найбільші, найскорші кораблі в світі. Найкращійший обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусідним місті находиться наш місцевий агент.

ДО УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ЛИТВИ І ПРИБАЛТИЦЬКИХ КРАЇВ ПРЯМО НА ГАМБУРҐ.

SAXONIA .....17. вересня
Каблїна $145.00. III. клясса $125.00
Такса $5.00.

ЧЕРЕЗ CHERBOURG, SOUTHAMPTON, LIVERPOOL І GLASGOW:

CARMANIA .....10. вересня
COLUMBIA .....10. вересня
AQUITANIA .....13. вересня
BERENGARIA .....22. вересня
CARONIA .....24. вересня

ЧОТИРИ ЦІНИ ШИФКАРТ **ДО ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ**

ПРИМІРОМ ДО ЛЬВОВА МОЖНА ТЕПЕР ЗАЇХАТИ ЗА:
$99 через Францію; $131 через Гамбург або Бремен;
$129.50 через Антверпію; $139 через Гданьск.
(воєнна такса 5 дол. додатково)

Але є богато випадків, що чоловік заплатить шифкарту на Гамбург або Бремен а несовісний агент вишле його через Францію. Тому кождий Українець повинен купувати шифкарту тільки в своїй найбільшій українській інституції в Америці а певно що непожалує сего. Ми продаємо шифкарти на всі корабельні лінії і на найліпші кораблі. Каюти для всіх. — Пашпорти виробляємо в кількох днях листовно.

В СПРАВІ СПРОВАДЖЕННЯ РОДИНИ пишіть по інформації.

ГРОШІ ПЕРЕСИЛАЄМО через Земельний Банк у Львові скоро і під цілковитою гарантією.

ПОЛАГОДЖУЄМО СТАРОКРАЄВІ грунтові справи точно і дешево. По близші інформації пишіть до котрогобудь нашого офісу:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
520 East 6th Street, NEW YORK, N. Y. — 322 North 8th Street, PHILADELPHIA, PA.

ЗА УПРАВУ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА:
АНТІН ПАШУК, през.

Шведсько-Американська Лінія 24 STATE ST. NEW YORK CITY

СКОРА ОБСЛУГА ПАСАЖИРСЬКА З НОВОГО ЙОРКУ ЧЕРЕЗ ГОТЕНБУРГ ШВЕЦІЯ ДО **ДАНЦІГ**

S. S. DROTTNINGHOLM відходить SEPT. 3.
S. S. STOCKHOLM відходить OCTOBER 1.

Третою клясою до ДАНЦІГ $135 і $5 податку воєнного. Подорож триває дванайцять днів. Пасажири третої кляси їдуть в кабінах на 2 — 4 — 6 осіб.

Шведського віза невимагається.

По шифкарти і по інформації у пашпортах голоситься до льокальних агентів.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ШИФКАРТИ

до Гамбурга, Гданська, Бремену, Антверпії й до всіх инших портів, можете набути в нас по компанійних цінах. Для родин і взагалі для бажаючих, заобезпечуємо окремі каюти.

ПАШПОРТИ виробляємо в кількох днях БЕЗПЛАТНО. КУФРИ асекуруємо від всяких випадків аж до вашої місцевости. Порада і услуги — ДАРОМ.

Приходіть особисто або пишіть на адресу:

UKRAINIAN IMMIGRATION BUREAU,
245 COURT STREET, NEWARK, N. J.

КОЛИ ЗАМІРЯЄТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ ДО КРАЮ,

або КУПИТИ шифкарту для себе або для родини, потребуєте ПОЛАГОДИТИ красні нотаріяльні справи, або хочете найти собі БАНК для Ваших ощадностий, то пишіть або прийдіть особисто до:

BOSAK STATE BANK SCRANTON, PA.

ШИФКАРТИ

ДО ЛЬВОВА ЧЕРЕЗ ШЕРБУРГ $100
ДО ЛЬВОВА ЧЕРЕЗ ГАВР ..... $ 99

Пашпорти виробляємо до кількох днів. Посилаємо гроші до краю, по найновішім курсі з повною гарантією.—По всякі інформації пишіть або зайдіть до:

EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY,
115 FIRST STREET, NEW YORK, N. Y.

ПАШПОРТИ

ЗАДАРМО! Хто хоче платити нехай їде до других. У нас аплікації абсолютно задармо. З дому не рушайтесь поки не засягнете в нас поради. Важні річи розкажемо Вам про цілу подорож.

ШИФКАРТИ ДО КРАКОВА $97.75, ДО ЛЬВОВА $99.00.

Всякі справи нотаріяльні полагоджуємо точно і скоро. Голоситись тільки до п. І. Хоми, управителя

UKR. EMIGRATION BUREAU, 603 Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

(Сей лист прислав нам до поміщення п. Теодор Ярошинський з Ашлей, Па.).

Ліберець (Чехо-Словаччина),

24. липня 1921.

Дорогий Вуйку!

Доношу Вам про своє житє і горе, яке я перебув за остатних 9 літ.

В 1912 році мене взяли до війска. Я служив у Пардубицях (Чехія), при 11-тім полку австрійських уланів. Вислужвши своїх 2 роки, я вернувся домів, але зараз пішов на ту нещасну світову війну, яка вибухла в 1914 році. На тій війні я був усього 2 місяці. Два рази був я у бою з Москалями і у Зимній Воді під Львовом дістався в московський полон. У Росії я був 4 роки. Зразу перебував я у військовім таборі для полонених, а відтак виробив собі такий цивільний документ, на підставі якого ходив на заробітки та заробив собі шість тисяч рублів. Але нещастє мене не минуло...

Я запізнався був з одною дівчиною і перебув з нею 26 місяців. З початку було всьо добре, але пізнійше я мусів від тої дівчини здезертирувати. Лишив я її біднягу саму, а сам поїхав до дому (і тут стрінуло мене нещастє).

В Росії я був разом з братом Миколою. Він також в Росії оженився, але що взяв дівчину з села, то тепер має досить землі і живе несогірше.

Як я приїхав домів, то це була Австрія і мене взяли знову до війска, а я лежав 2 місяці урльопу. По 5 тижнях того мого урльопу Австрія розпалась і настала Україна. Я пійшов до українського війска яко доброволець і був 12 днів на боєвім фронті. Прокляті Ляхи мене ранили і забрали в неволю. Тут саме починається моє нещастє, моя гірка доля. Поляки почали мене рабувати, бо я мав з собою гроші з дому, а я не хотів їм своїх гроший віддати. Тоді польські опришки почали мене бити і вибили мені праве око. От таку то памятку дістав я від Поляків за українську війну.

Поляки завезли мене до шпиталю в Сяноку і в тім шпиталі я перебув 4 місяці. Дня 25. марця 1919 року я втік із сяніцького шпиталю до дому, а тоді від Хирова аж попід Львів ще були українські війска. Я прийшов до Самбора і тут дістав три місяці урльопу. В протягу двох місяців, коли я сидів дома на урльопі, українські війска відступили аж до Станиславова і через те я вже не міг з дому рушитися.

Панські війска зачали дуже любуватись Україною, а з людьми обходилися так, як дикі Татари в давних часах. Де кого злапали, то чи був винен чи невинен, кождого однаково били. А дівчата де здибали, то насилували. Гарні дівчата забирали з собою і казали, що їх до Чередного Хреста беруть. За кілька днів ті нещасливі дівчата поприходили до дому, заплакані і побиті нагайками за те, що не хотіли піддатися панським жовнірам.

Дня 22. мая приїхала до нашого села польська кавалерія. Начальник сеї кавалерії наказав війтови затрубіти в громадську трубу, щоби всі люди — мущини, женщини і діти (від 14-го до 60-го року життя) — посходилися до читальні (колись та читальня була під назвою Качковського, а тепер у українську). У читальні мала перевестися конскрипція: хто Поляк, а хто Українець. До 9-тої години всі люди були вже на місци, але ніхто не знав, що мо-но буде і як. А ся „польська конскрипція" відбулася в слідуючий жорстокий спосіб:

Насамперед польський капітан сказав, що хто має який гвер або яку муніцію, то щоби зараз усьо приніс, бо як не принесе, то будуть бити. А в нашім селі не було з муніції нічого, ніхто не мав ніякого палного оружа, то й люди не могли нічого з собою принести. От зараз розпочиналися муки. Наперед польські поспаки почали катувати дрібну дітвору, а потім взялися до старших. Старим людям казали падати „ніцдер", а польські жовніри ходили по них убуті і насміювалися з них. Відтак казали їм гризти землю. Кождий бідолаха мусів набрати повний рот землі, а панам питалися їх, чия се земля. Хто сказав, що то є земля українська, то той діставав 25 нагаїв; а хто сказав, що польська, то того пускали до дому без биття.

Тих 28 людий (і я був між ними), котрі були при українській поліції, Поляки відділили осібно. Старих відпустили до дому, а нас молодших зачали страшенно бити! Били без найменьшого милосердя; били так тяжко, що нарід аж умлівав від тих побоїв. Били нагайками по босих ногах і добивали кольбами. І так збито першого молодого парубка Павла Комарничного (того, що був в Америці), а відтак скатовано Василя Карбівнича, Івана Костьового, Івана Собкового, Михайла Іваха, Олексу Кащука, Тимка Фуксового, Николу Сосяка, Пантелима Павелкового і инших.

І мене теж тоді били, і то таким способом: привели мене до середини і казали лягти на лавку. Але я не хотів лягати, то капітан так мене вдарив поза уха, що я не міг на ногах вдержатися. Тоді мене злапали і положили силою на лавку. Я був босий, бо черевики зняли з мене. Оден Лях сів мені на плечі, другий на крижі, капітан тримав за голову, а два Ляхи били дротяними нагайками по подешвах. Підчас тої операції пан капітан вимкнув мені правий вус і висмикав волосє з чола.

Инші польські жовніри проводили за той час рабунки по селі і насилували наші дівчата.

О 5-тій годині пополудни виїхала польська банда з нашого села, а тоді мій тато приїхав по мене возом, положив мене на нім при помочи двох инших людий і привіз до дому. Я перележав в ліжку цілі три тижні, а таке було і з иншими побитими. Іван Собків другого дня по тій битві з розуму зійшов, а за 4 дні помер. Ляцькі оправці розбили йому голову так, що аж мозок виліз. Таксамо Василь Спаців другого дня помер.

От така то була конскрипція в селі Ліщни. Але таксамо було також у Нагуєвичах, у Стебнику, в Модричах, в Губичах, у Снятинці, у Млинках, у Тустановичах, у Монастири, на Медведжі, на Воли, на Старім Селі і в инших місцевостях.

Такі то були відпусти у дорогобицькім повіті.

Дня 2. червня 1919 р. Поляки заарештували в нашім селі 48 людий, між ними і мене. Пригнали нас до Дрогобича, а там було вже девятьсот таких як ми мучеників. З Дрогобича нас усіх загнали аж до Перемишля. Тут був я 6 тижнів і тут також били мене без милосердя. А їсти не було що. Часами на кождих пять людий давали лиш одну маленьку пачку американського цвібаку (сухарів).

Нарешті привезли нас 19 соток до Львова і тут ми стали ходити по буржуях на роботу. Нам було ще гірше ніж колись за панщини. Між нами запанував тиф і наші люди вмирали по 10 денно. Захорував на сю недугу і я тай забрали мене до шпиталю, де я перележав повних 6 місяців.

Дня 1. мая 1920 р. (на самий Великдень) пригнали нас зі шпиталю назад до Львова. Тут я перебув ще три дні і втік до дому. Дома я був 4 місяці, а кілько я за той короткий час набідився, то й описати годі! Одного разу я заглянув до своєї хати (бо весь час укривався) і тут попався. Напали на мене польські збуї і забрали на постерунок, який був у Котичах. Над ранком, коли польські жандарми спали, я втік через вікно і знова сховався. Дня 6. вересня 1920 р. зловили мене на поли, коли я жав пшеницю. Скували мені руки і оден жандарм попровадив мене на постерунок. Я йому давав за своє увільнення 1.000 марок або чвертку пшениці, а він мені сказав, аби я в нього щастя не шукав. Під самим постерунком я видерся йому з рук і втік. Він вистрілив за мною щось зо три рази, але його кулі якось щасливо мене обминули. Був я дома аж до 12. жовтня 1920 р. Орав я на житоча тоді якраз наступали на Дрогобич большевики. Большевиків відбито, а мене 12. жовтня Поляки злапали і пригнали на постерунок. Комендант того постерунку казав мене бити. Дістав я тоді 25 нагайок, богато ударів кольбою і кількадесять кудаків. Збитого мене прикували за руку до ліжка, а на другий день відосували до Вадовиць. У вадовицькім пеклі я вимучився 4 місяці і втік відтам до Чехії, де і до нині перебуваю. Тут я також бідую, але те бідоване — то рай у порівнанню з тим, як живуть наші люди під ляцьким обухом.

Петро Бурий.

ПОДЯКА.

Отсим складаю щиру подяку Вп. Урядникам У. Н. Союза за уділенне мені із запомогового фонду нашої організації $50. Се для мене, бідного й кривого на ногу, та для моєї жінки і діточок є дуже велика поміч, бо вистане нам хоч на якийсь час на хліб насущний. Най Бог благословить усіх членів і урядників У. Н. Союза, того нашого батька, котрий дбає за своїх бідних і голодних дітий. — **Михайло Лиско, Манчестер, Н. Г.**

Columbia

УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ

Щоб забути свої нещастя і чутися молодим, послухай Українського Хору, Медова, Токаренка, Українського Орхестру, Письменну, сопранові і тенорові дуети, на найновійших Колюмбія рекордах. Ідіть до свого Колюмбія спроваді днесь, а він позволить Вам грати нові українські рекорди, які видано на вересень.

10-INCH 85 CTS.

E-7173	Чорноморський козак. Українська Орхестра. Український танець. Українська Орхестра.	E-7172	Василь і Присьа. Д. Медов, тенор. Гуляв чубаш. Д. Медов, тенор.
E-4698	Сонце низенько. Токаренко, дует. Ой, у бузі. Токаренко, дует.	E-4571	Нас сегодня повістяли. Укр. Хор з Ню Йорку. В гаю зеленім. Укр. Хор з Ню Йорку.
E-4516	Баламуть. Токаренко, дует. Вьють вітри. Погпурі. Токаренко, дует.	E-4515	На ярмарку. Іван Петлик і Грицько Когут. У Києві. Іван Петлик і Грицько Когут.
E-4448	Дівча в сінях стояла. Укр. Хор з Ню Йорку. Ой у лузі. Укр. Хор з Ню Йорку.	E-4385	Ой, гиля, гиля. Укр. Хор з Ню Йорку. Там на горі, Хома пяний. Укр. Хор з Ню Йорку.
E-3885	Від села, до села. Галя Письменна, сопран. Ой, на горі терень. Галя-Письменна, сопран.	E-3773	Сватанна. Д. Медовий тенор і Р.С.Соловієва, соп. Гоп-та-ра-ра. Д. Медовий, тен. і Р.С.Соловієва, соп.
E-7094	Молитва з „Запорожець за Дунаєм" Д. Медовий, тенор. Іван Кірась. Д. Медовий, тенор.	E-7095	На місті. Українське Комічне Тріо На суді. Українське Комічне Тріо

Жадайте в сусідних склепах БЕЗПЛАТНОГО Катальога і нових випусків.

Гляньте за торговельною маркою Колюмбія, а при купні подайте числа рекордів Колюмбії.

УКРАЇНСЬКІ рекорди Колюмбія є знаменитими рекордами і виконані УКРАЇНСЬКИМИ артистами.

ПЕКЛО В ХАТІ!

З ЖИТТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЙ.
ЦІНА 15 ЦЕНТІВ

Замовляйте зараз! Ціна зараз з грішми на адресу:
UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING, 30 E. 7th St., New York.

UNITED STATES LINES

ВІДІДЕ З НЮ ЙОРКУ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ ПРЯМО ДО БРЕМЕН І ГДАНЬСКА

PRINCES MATOIKA ..... SEPT. 15, OCT. 22, DEC. 19
POTOMAC ..... SEPT. 22, NOV. 5, DEC. 24
HUDSON ..... OCTOBER 15, DECEMBER 3

Коротка дорога до Чехо-Словакії і Галичини через Boulogne.

CENTENIAL STATE ..... SEPT. 6, OCT. 11, NOV. 15
OLD NORTH STATE ..... SEPT. 20
PANHANDLE STATE ..... OCT. 25, NOV. 26, DEC. 27

Всі пасажири 3-ої кляси дістають кімнати з 2, 4 і 6 льжками.

ПРЯМО ДО CHEEBOURG І BREMEN

Посільні і найбільші кораблі від американської фляґи.

GEORGE WASHINGTON ..... SEPT. 3, OCT. 4, NOV. 8
AMERICA ..... SEPTEMBER 28, NOVEMBER 1, NOVEMBER 29

Голоситись до 45 Broadway, New York City, або місцевих агентів

П. КУЛІШ.

ОРИСЯ.

(Докінчення).

V.

Слухають дівчата, да аж сумно їм стало; слухає Орися, да вже боїтця й глянуть на каміння, що простялось купою через річку. Вже й здається, що то справді не каміння; і вода шумить якось не так, як вода...

Засмутив зовсім дівчат старий Грива. Не знають уже, чи прать би то їм, чи додому вбіратись; сором тілько старого Гриви; поглядає бо на них, да тілько всміхаєтця. То було люблять прать на самій бистрині, положивши вкладку з камня на камінь; а тепер одійшли дальше да кручі, де вода ще не дійшла до каміння і пливе тиха да чиста, хоч виглянься як у зеркало. І, справді мов у зеркалі, видно в воді і небо, і кручу з тими кудлатими корінями, що переплутались із землем, і кучеряві вязи, що вибігали на самий край і попростягали зелені лапи над річкою.

Дивитця Орися в воду, аж у воді на кручі щось зачервоніло; хтось ніби вихав із пущі на сивому коні і стоїть поміж вязами. Боїтця глянуть у гору, щоб справді не було там кого; боїтьця глянуть і на каміння: вже їй здається, що ось, ось зарветь і сунутця з річки зачаровані тури. Смикнула за рукав одну дівчину й показала на воду: дивлятця дівчата, аж на Туровій Кручі князь на сивому коні. Так і обомліли. Бо хто ж би сказав що то й не князь? Увесь у кармазині, а з пояса золота аж капає.

Не мало-ж, видно, здивовавсь і козак: стоїть на коні нерухомий. Бо хто-ж би й не здивовавсь, опинившись над такою кручею? У низу рине вода через камінє, а над водою сидить нерухомо сивий дід на пях?

„Через Війтовці", каже, „лежить моя дорога".

„А куди ж лежить твоя дорога?"

„Моя дорога — дочийогось порога, моя стежечка — до чийогось сердечка".

„Еге", каже старий Грива: „нехай же тобі Господь у доброму ділі помагає! Отъ же куди тобі виїхать. Берись у-низ, понад берегом; то там трохи низче буде тобі доріжка; тією доріжкою видеш ти на річку. Єсть через річку й кладочки; возом не пройдеш, конем добрий козак перехопитця.

Подякував козак за пораду, повер коня і сховавсь по-за деревом.

Як сховавсь, тоді-то вже розглянись наші дівчата: розписали козака як на папері: які й очи, які й брови, як і говорить, як і всміхаєтця. Та каже: „Це твій сужений!" а та: „Це твій." А одна додала: „Не змагайтесь дурно дівчата: чи рівняж таки вам пишний князь! Це нашій панночці сужений!"

Почервоніла Орися, зовсїм вовіла, каже, „ні, Параско! Хиба не чула, що він сказав дідові?"

І жаль їй було, сама не знає чом, що він іде свататься. Мякше од воску дівоче серце. Тане воно од козацьких очей, як од сонця....

„Що-ж", каже Параска, „що іде свататься! Суженої й конем не обідеш!"

VI.

Попрали дівчата сорочки, зложили на віз, зеленою пахучою травою прикрили, посідали й поїхали додому, свіжі да веселі; щебечуть як ластівки. Іще далеко не доїхав віз до сотницького двора, а в дворі вже чутно було, що вертаютця.

„Орисю, наша панночко!" крикнули дівчата, скоро розчинились ворота. „Чий же то сивий кінь у дворі стоїть? Це-ж того козака, що ми бачили це-ж твого князя, це-ж твого суженого!"

Гляне Орися, а в серці наче жаром запекло. Чи вона злякалась, чи вона зраділа, сама того не знала.

Виглянув у вікно із світлиці молодий козак: Іде в двір віз старими іконьми, із старим сивим погоничем; зелена трава волочетця по боках і дегця по колесах; а із-за сивої бороди старого Гриви, із-за білої зіми, червоніє літо — повен віз дівчата у квітках да в намисті, — Орися як сонце поміж ними! Виглянув, да аж руками сплеснув: „Це-ж вона, це-ж вона!" І ото вже тоді почав на прямоту викладувать свою мову пану сотникові, і хто він такий, і чого приїхав. Хто-ж він такий, то це вже пан сотник знав давно: Миргородський осауленко, отаман у своїй сотні, хорошого й багатого роду дитина. А чого приїхав? приїхав подивитця, що там за Орися така, що там за дочка в сотника Таволги на всю Гетьманщину; а побачивши тай себе показавши, довідатця, чи вже надбала шитих рушників у скрию... Про що журивсь, чого бажав пан сотник, те йому як із неба впало. Не довго думавши, позвав Орисю. Ввішла в світлицю, червона, як калина.

„От, Орисю, тобі жених! Чи любо він тобі, чи може підоєш рушкого?"

Хоть-би тобі слово промовила, хоть-би тобі очима зглянула. Стоїть, сердешненька, і головку схилила.

Бачить панотець, що не дождетця од неї одвіту, — бо де-ж таки, щоб дівчина сказала, що в її на мислі. Очиці хиба скажуть, а сама ні. Пораховав це панотець, да й каже: „Де вже такий козак да люб не буде! Обніміця-ж да поцілуйтесь, да й Боже вас благослови!"

Обняв козак Орисю, поцілував у ті губоньки, що наче з самого меду зліпленї, і вклонились обоє низько, до самого долу, панотцеві.

Чи багато-ж наїхало дружини на весілля, чи бучно одбули гостей, чи довго гуляли, це вже не наше діло розказувати.

Бачив я Орисю саме перед весіллєм; хороша була, як квіточка. Бачив я знов її через рік у Миргороді, — ще стала краща замужем, і дитина в неї, як Божа зірочка. Вже я не раз думав собі, на неї дивлячись: „Це Божа слава, а не молодиця! Що, як-би хто дотепний змальював її так, як вона єсть, із маленькою дитинкою на руках! Щоб то за картина була!"

—o—

Оснований 1882 року.

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БАНК В НЮ ЙОРКУ

Засобний капітал зайнятий $2,000,000.00

ПРОДАЄ ШИФКАРТИ до краю і з краю до Америки на найліпші кораблі по якнайтаньших цінах. Для виїзджаючих до краю дістаємо пашпорти до двох днів; виготовляємо Афидевити, та уділяємо потрібних порад і помочі БЕЗПЛАТНО.

СПРОВАДЖУЄ РОДИНИ І КРЕВНИХ ДО АМЕРИКИ.

ПОСИЛАЄ ГРОШІ до краю по найтаньшім деннім курсі і доручує телеграфічно до 4 днів; почтою до 8 неділь, та виплачує в краєвій валюті, як рівнож в АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРАХ.

Прикодить до нас, або пишіть в рідній мові по інформації: як переслати гроші, щоби в краю дістали ДОЛЯРАМИ; як скоро і безпечно заїхати до краю; як спровадити родину до Америки; як з успіхом полагодити маєткову справу, і т. п.

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH — ПРЯМА ЛІНІЯ МІЖ НЮ ЙОРКОМ І ГАМБУРГОМ — JOINT SERVICE WITH

Найліпше получення до всіх частий центральної Европи.

S. S. "MT. CLAY" (новий) ..... 15-го ВЕРЕСНЯ
S. S. "MT. CARROL" (новий) ..... 29-го ВЕРЕСНЯ
S. S. "BAYERN" (новий) ..... 6-го ЖОВТНЯ

Кораблі відпливають з Ню Йорку з Pier No. 86, North River, при кінци Вест 46-ої ул.

Кораблі "HANSA" Ex-Deutschland), "BAYERN" (новий) і "WUERTTEMBERG), (новий) заїдуть їздити в місяци черваци.

Каїни в 2, 4 і 6 ліжками на всіх згаданих кораблях. Окремі їдальні, салі для курців, салі розривок і промендадові покладя для уміску подорожних 3-ої класи.

Для запевнення собі шифкарти пишіть до котрого небудь агента або

39 BROADWAY, NEW YORK CITY.

HAMBURG AMERICAN LINE

УКРАЇНЦІ

Ідучи до ГАЛИЧИНИ у нас дістанете осібні КАЮТИ на найбільших посвідних кораблях, котрі їдуть просто і без пересідання до Гамбурга, Бремен, Ґданьска і других портів.

ПАШПОРТИ виробляємо листовно в кількох днях, заліжаці виповняємо безплатно.

Даємо особливу опіку для родин і партій.

Від хвилі приїзду до Ню Йорку заопікуємо ся Вами і Вашими багажами.

На жадане асекуруємо багажі аж до Вашого дому.

Посилаємо гроші до Галичини і других країв телеграфічно і почтою по деннім курсі і з повною ґаранцією.

Полагоджуємо успішно всілякі судові і земельні справи в старім краю.

Ціна шифкарт на кораблях, котрі їдуть без пересідання, через Гамбург і Бремен до Львова 131 долярів, через Шербурґ до Львова 99 долярів.

Особливу увагу звертаємо на великий корабель МАВНТ КЛЕЙ, котрий їде просто до Гамбурґа на 15 вересня.

По всі інформації і розклад кораблів пишіть, або приходіть до:

MORRIS ENGEL, BANKER,
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З НЮ ЙОРКУ ДО:

ГАМБУРГ	3 класа	$125
ДАНЦІГУ	" "	$135
ЛІБАВИ	" "	$145

(+ 65 податок.)

ЗНАМЕНИТІ КОРАБЛІ-ДВОШРУБОВЦІ ВІДПЛИВАЮТЬ:
„ЛІТУАНІЯ" - - - - - - 7. ВЕРЕСНЯ
„ЛАТВІЯ" - - - - - - 21. ВЕРЕСНЯ

Новий чисті пряма лінія між Лібав — Данціґ — Галіфакс, Канада.

Зарезервуйте місце у наших уповажнених аґентів у вашому місті, або: BALTIC AMERICAN LINE, INC., Gen'l. Pass. Agents, 9 Broadway, New York City. K. W. KEMPF, Gen'l Western Agent, 120 N. La Salle St., Chicago, Ill.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

на лїпшого ремесла як автомобільного. Я є з краю дипльомований і добрий механік і шофер з Америки. Хто вивчується у нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знійте, що наша школа є одною з лїпших з Америки! Учитесь до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадитися з нами. Офіс отворений і в неділі.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.

Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по катальоґ

EBENA AUTO SCHOOL, 754 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ВЕЛИКА ПАРТІЯ УКРАЇНЦІВ

вибирається до краю кораблями „Джордж Вашінґтон" 3-го вересня; „Ордуна" 10-го вересня. На цих кораблях даємо вигідні каюти на 2 і 4 людей і окремі для родин. На бажання асекуруємо куфри.

О пашпорти стараємось в короткім часі.

Гроші пересилаємо до всіх частей світа скоро і найдешевше. Коли хочете відїхати до краю в товаристві краянів, і бути обслуженими чесно, то ще нині здіть завдаток на каюту на одним з повисших кораблів до:

EMIL KISS, Banker
133 Second Ave., New York, N. Y.
Corner 8th Street

ПЕРЕГОВОРИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО УРЯДУ З СКАНДИНАВСЬКИМИ ДЕРЖАВАМИ.

Кореспондент „А. В. С". повідомляє з Гельсінґфорсу:

Мимо близького сусідства Скандинавії та не зважаючи на невтральність, яку Швеція, Норвеґія і Данія заховували на протязі трьох останніх років супроти совітського уряду, ще й досі не наладжено постійних торговельних зносин між тими державами. Тепер мається вражіння, неначеб переговори в справі заключення формальних договорів наближалися до успішного кінця.

Уряд в Швеції Керженців підчас свого проїзду до Москви висловився в цей спосіб про стан переговорів з Скандинавськими державами:

З Норвеґією договір майже заключений. Совітський уряд надіється тільки, що норвеський уряд згодиться на певні концесії, після чого можна буде підписати договір. Переговори з Данією розвиваються успішно. Московський уряд вже виробив свої пропозиції, наколи данські уповноважені очікують нових інструкцій з Копенгаґи. З Швецією в сучасний мент не ведуть переговори про заключення нового договору, але всі заінтересовані кола господарські чинники кладуть велику вагу на негайне заключення формального договору, бо в Швеції, як і взагалі в цілій Скандинавії надіються поліпшення теперішнього господарського становища з ментом відновлення торговельних зносин з сов. Росією.

ВИМИРАЮЧИЙ САРАТІВ.

Руспрес повідомляє з Варшави, що прибувша на польський кордон група збігців з Саратова подає зворушуючі детайлі життя в цьому місті. Епідемія холери, яка вибухла ще в лютому з наступленням літа прибрала величезні розміри. В травні і червні панувала небувала спека. Місто, яке вже через 3 роки не чистилося, близьке заглади. На вулицях невиносиме повітря від нечистот, які спричинюють вибух епідемій. Більша частина мобілізованого лікарського персоналу, лікарі і студенти вимирає. В місті трапляються випадки самовбийств з причини голоду. Дуже часті напади на помешкання з метою захоплення харчових продуктів.

ДЛЯ ПЕВНОСТИ І ЗАБЕЗПЕКИ

складайте Ваші гроші в

THE BOSTON NATIONAL BANK
161 HANOVER STREET,
BOSTON, MASS.

Ми пересилаємо гроші впрост до Галичини і України по дуже низьких цінах і даємо пересилаючим посвідку відобрання гроший в краю в як найкоротшім часі.

Сей банк є членом Federal Reserve System. 05,06

ГАМБУРГ.
Просто до
ГДАНЬСЬКА І ВАРШАВИ
новими кораблями
ORDUNA ..... 10. вересня
ORBITA ..... 24. вересня
OROPESA ..... 8. падолиста
Каюти для женщин і родин
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 Broadway, New York
117 W. Washington St., Chicago
або у місцевих аґентів.

пашпорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріальна. 26пся
T. J. HRYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

НА УКРАЇНУ

Праві получення до всіх портів України. Добрий хорч і подостатком. Осіб і комфорт. Обширні місця на деку. Всякі вигоди новітних кораблів.

RED STAR LINE
Кораблі відпливають кождого ранка Pier 56-62 North River, New York

Finland	Антверп	1. жовтня
Zeeland	Шербург	10. верес.
Kroonland	Пимвург	17. верес.
Lapland		24. верес.
Samland	Гамбург	15. жовт.
Gothland	Лібава, Данціґ	22 вересня

Лише 3-та класа:

AMERICAN LINE

Manchuria	до Гамбурґ і Данціґ через Шербург	6. жовт.
Mongolia	до Гамбурґ і Данціґ через Шербург	8. верес.
Minnekada	до Гамбурґ і Данціґ	22. верес.

WHITE STAR LINE

Adriatic	до Шербурґ і Саутгемптон	5. жовт.
Olympic		24. верес.

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO.
власних 116 кораблів—поємность 1,250,000 тон.
9 Broadway, New York City
або місцевих аґентів

Д-Р МЕД. Л. ПОДДЕР
З ПЕТРОГРАДА

Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. 05,07

Години офісові від 8. рано до 8-ої вечер.

Телефон: Haymarket 8390.
68 CHAMBERS STREET, BOSTON, MASS.

Телефон: Dry Dock 1118

ДОК. МЕД. МУСІЙ КАДЕЦЬ
50 St. Marks Pl. (8th St.)
коло Другої Евені

Приймає щоденно: 9—11 рано; 1—2 попол.; 6—8 вечер. У неділі і свята 9—1 попол.

КОРОЛІВНА СЕМІРАМІС.

Історики споминають, що гарна Семіраміс, коли вийшла замуж за короля Мезопотамії, дуже опанувала його, позаяк він сам був слабодух і дався опанувати будь кому. І коли раз сей король любився з своєю розкішною жінкою, вона сказала йому, що будали дуже рада, якби лишень на одну годину була королевою Мезопотамії. Король сказав що її зробить нею, за годину. Проголосив що за рану годину буде володіти його жена. Семіраміс міла силу в руках, перше дала вбити свого мужа а взялася до володіння сама. Вела богато воєн і все знитяжувала. Заложила велике місто в провінції Вавилону і напувала на славу свойого краю і народу. Многі королі дивились на її власть але не могли її здобути, позаяк сі її власті була сильно хоронена. Коли вона померла, нарід довго жалував за нею. Те все сталося тому що її муж був слабодух а вона хотіла бути великою володоркою. Її муж немав сили, енерґії, і тому вона дала його вбити а сама, володіла славно тому, що уживала лічиче вино з корінь, таке яке тепер продає Bosak Manufacturing Co., Scranton, Pa. Купите його в кождім другсторі або в лішій гросерни. Спробуйте а пересвідчитеся. пся (Огол.)

AMERICAN BLACK SEA LINE
Постійна пасажирська лінія під американською флягою з Ню Йорку прямо до

ОДЕСИ

Вигідний і скорий
S. S. ACROPOLIS
ВІДІДЕ 7. ВЕРЕСНЯ.
з Pier 2, Hoboken
Найлїпша страва і обслуга.
Голосить:
AMERICAN BLACK SEA LINE,
21-24 State St., New York City.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учить ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашою дирекцією старанна, цікавота і скора наука; праці вдесь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЮМ. АДРЕСУВАТИ: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Dentsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 833.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
Українські Погребники

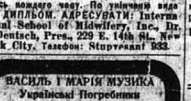

Без ріжниці в котрій стороні Шікаґо або околиці мешкаєте, телефонуйте до МУЗИКИ і зводіть гроші. 36пся
2231 W. Chicago Ave.
Телефон: Seeley 4252

ХТО МАЄ ГОДУВАТИ МОСКОВЩИНУ?

Чому в Росії голод?

Про те подає віденська „Воля" слідуюче оповідання:

Йде кількох кацапів з Калужської губернії, що ходили з торбами на Україну торгувати. Між ними іде й один Українець-селянин, що вертає з міста.

Кацапи розбалакались.

— От, — каже один з них, — ми гарно совєтську владу обманули!

— А се як? — питається наш селянин.

— А от як? Дали нам насіння на засів. А ми насіне взяли, але не засіяли. Взяли, змололи та зїли.

— Та хибаж ви владу одурили? — говорить їм селянин. — Ви себе самі дурите, оли хліба не сієте. Що-ж будете потім їсти?

— От, будак ти какой! — відповідає йому кацап. — Та то треба сіяти, волочити, жати, малатити, — робити що не міра. А намолотив, тоді відбирають весь злишок і лишають лише стільки, що до життя потрібно.

— Так деж дістанете те, що до життя вам потрібно?

Розсмілися кацапи.

— А чиж у вас — кажуть вони — хаділь, міло збіжа? Для всіх вистарчить. А земля у вас така чорна! Тай до роботи ви хлопці.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймається. — За одноразове оголошення в сій рубриці платиться 2 цент. від слова. За більше разів по 1½ цента за слово за кождочасне поміщення. Дворазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

АКУШЕРКА АНТОНИНА ЛАСОНЬОВА повернула до Ню Йорку під 139½ E. 4th St. і уділяє помочи в жіночих терпінях як давнійше. 02вчс11

Хто знає де живе ЦІЦ МАКОГІН з Визови, пов. Жовква, Галичина, проситься донести на адресу: DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA, 1901 Columbia Rd., N. W., Washington, D. C. Зелиуче український інвалід. 07-08

САЛЬОН, ВЕЛИКА ГАЛЯ ДО ТАНЦІВ І ГАЛЯ НА МІТИНҐИ, в гарним домі, де є дуже дешевий рент. Бизнес добрий, де богато людий побоґатіло, дуже дешево на продаж. Недалеко Перт Амбою, де є великі фабрики, котрі випадчають пійли робітниками кожда в иншій день, так що кождого дня буває нова а робітники відвідують цюнія ей салюн. Не інформації писати на адресу:—BUSINESS", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 07109

НИТКИ
ПО ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ

найлучшої фр. марки Д. М. С. до вишивання нумер 16. Тузин ниток 50 ст.
Ярд середної Канви ..... .60 ст.
Взірці по ..... 5 ст.

До кождого замовлення повище одного долара, даємо альбом з взірцями ДАРОМ. 96-07

SICHOVY BAZAR,
34 E. Seventh St., New York, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY
СКОРА ПОМІЧ на катар мізури і течі.
Пемні і успішні. Кождий кеф. ся означена MIDY
Стереґтеся лїпших робів.

УКРАЇНСЬКИЙ БАЗАР І КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: Історії, Повісти, Оповідання, Байки, Співанники, Молитвенники, Церковні Книги, Образи релігійні і патріотичні, Стінні календарі, Перепісні картки і много інших річий як: Вишивані сорочки, Обруси, Фартушки, Кравати, Хустки, Взори до вишивання, Канва і Нитки Д. М. С., Вироби з кораликів, Гердани женські і мужеські, пацюрки і вартатики до роблення пацюркової роботи. Катальоґ даром. Адресуйте: 98пс

UKRAINSKA KNYHARNIA,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ПОКОНАЙТЕ СВОГО ВОРОГА.

Ваш небезпечний ворог є тут в Америці, а ніже і те, що Ви не почуваєтесь тут як у себе в дома. Не можете поняти дійсного життя Америкацця, бо не можете з ним порозумітися і розмовитися задля незнаня англійської мови. Нашою легкою методою Ви навчитесь мови протягом 3 місяців через почту. Сотки учеників вивчились в нашій школі. Маємо богато вдячних письм. Пробні лекції безплатно висилаємо за 10 цент. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте:

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 525 West 47th St.,
New York City.

45 МІЛЮНІВ ДОЛЯРІВ

Ґубернатор Ню Йорського стейту Міллер, підписав рішення на видавання бонусів (надгородн) для тих жовнирів американської армії, котрі служили в час світової війни. Проте всі Українці, бувші жовніри американської армії, повинні сейчас звернутися до нас в сій справі і ми виготовимо їм, зовсім безплатно, просьби на отримання свого бонусу. 25пч

HENRY C. ZARO, Banker,
39 Cooper Sq. Dep.U. New York, N. Y.

Григорій КУНАШЕВСЬКИЙ
Представитель всіх Корабельних Ліній.

АҐЕНЦІЯ ЗАЛОЖЕНА в 1910 р.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ

через Антверпен, Бремен, Гамбурґ, Роттердам, Ґданьск і Триест, на найлутших і найскорших кораблях.

СТАРАННА ОПІКА ДЛЯ РОДИН.

Пересилка і виміна гроший після курсу дня.
ВІДЇЖДЖАЮЧИХ ДО ВИМІНИ ГРОШИЙ НЕ ЗМУШУЄСЬ.

По належні інформації і аплікації на пашпорти удавайтесь до знаного всім від много літ
ГРИГОРІЯ КУНАШЕВСЬКОГО, на адрес:
G. KUNASHEVSKY, 179 E. 3rd ST., NEW YORK, N.Y.

За добру обслугу дістаю від многих подяку, сподіваю задоволити і Вас.

ШИФКАРТИ

продаємо лише по компанійних цінах на всі лінії до Галичини і з Галичини і до всіх частий сьвіта.

ПАСАЖИРІВ, котрі їдуть до краю ми стрічаємо на станціях, забираємо їх на нічлиг до власного чистого і здорового виґранційного дому, опікуємо ся їх пакунками, котрі на жадання також асекуруємо і перетримуємо їх пакунки безплатно у своїм стороженю до дня відїзду кораблів.

ПАШПОРТИ виставляємо ся зовсім безплатно.

ГРОШІ посилаємо до всіх місцевостий рідного краю по деннім курсі телеґрафічно, чеками і почтою і даємо за гроші повну ґаранцію. Після доручення гроший даємо оригінальні посвідки від осіб, котрим переслано гроші.

ВСІЛЯКІ старокраєві справи судові і нотаріальні успішно полагоджує наш нотар.

Ганже у всіх прочих справах уділяє сонячні поради і дає чесну, скору і точну обслугу найстарший

УКРАЇНСЬКИЙ БАНКИР
на розі Третої Ейві і 6-ої улиці в Ню Йорку.

HENRY C. ZARO, BANKER
39 COOPER SQ. DT. U. NEW YORK, N. Y.

ФАРМИ!

ФАРМИ — жадайте велику листу Funk'a фармів в Честер Монтґомери і Берке, Канвтах. Па.

H. D. FUNK,
Bell Phone 366. ROYERSFORD, PA.

80 АКРІВ ФАРМА НА ПРОДАЖ.
Є 3 корови, кінь, свині, кури, гуси, знаряди, будинки і те що на поли і в стаєю. Ціна $2500, готівки $1700. Пишіть: STANLEY NYCZAY, Staffordville, Conn. 06-07

КОЛИ ХОЧЕТЕ КУПИТИ ФАРМУ то напишіть до нас і подайте свою адресу а ми вишлемо Вам катальоґ з ріжними фармами безплатно. S. KAPLAN, 276 Grand St., New York, N. Y. 07-19

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.
1) Фарма 111 акрів, дім з 8 кімнат, 9 коров, 3 кізлки, 2 коні, 3 свіньки, 225 курий; ціна машинерія. Ціна $3800, готівкою $1500. 04-10
2) Фарма 150 акрів, дім з 12 кімнат, 15 коров, бугай, 2 коні, 150 курий, автомобіль, ніджаб; ціна машинерія, маєтя від міста. Ціна $6500, готівкою $2500. Голосить до:
PISARKO & POKUTNY,
406 East 5th St., New York City

ПРОДАЄМО ФАРМИ недалеко Ню Йорку в найліпших місцях в Америці. Приходіть до нас а можете вибрати собі фарму яку хочете. Продаємо фарми по ріжних цінах, від $2000 до $16.000. Голоситься по інформації на адресу: SPENICK & LOBAR, 68 Avenue, A, New York City, конер 5-ої улиці. 02-07

НА ПРОДАЖ — 97 АКРІВ ЗЕМЛІ З ЛІСОМ
в місті Woodbine, N. J., Cape May County, по 12 долярів за акер, 15 мінут ходу від міста, в місті є 6 фабрик. Голоситись устно або письмо до: 95-
T. J. HRYCEY & CO.,
329 So. Fourth St., Philadelphia, Pa.

НА ПРОДАЖ 50 АКРОВА ФАРМА; вся чиста, гарний дім з 8 кімнатами і всі другі забудовання, в добрім стані; до 500 овочевих рижих дерев. Маю 9 коров і здорового бика; чижневого приплоду з молока $55.00; є добре пасовисько для коров; 300 курий, 11 гусий, 8 свиней, 3 коні і все, що потрібне для фарми та всякі машини. Є великий кріп і все, те іде з фармою. Одна миля до міста Мілвіл. Хто купить буде вдоволений. Ціна фарми $8500. Продаю з приватних причин. Голоситись до: JOHN LAMANOW, R. D. 2, Newcomstown, Millville, N. J. 06-09

НИКОЛАЯ ГЕРМАН
DELICATESSEN
227 Ave. B, near 14th St., New York
Український склад мясних виробів найлішого гатунку, як: старокраєва каєбаса, шинка, вуджена солонина, кишки і сальисеч свого власного виробу. 81пр
Ціни умірковані, услуга чесна.

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ
Перший Український Хиропрактор
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить рікші заздавнені хороби та
МУЩИН ЖЕНЩИН
Ню Йорк офіс: 835 E. 18th Street
Понеділок, середа, пятниця від 10 рано до 8. веч. В неділі від 10. до 1 Нюарк (Newark) офіс: 3 Belmont Ave. (cor. Court St., коло церкви вівторок, четвер і субота від 2-ої попополудни до 8. вечер. 85вчс

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло Церкви св. Юрія
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Наймодернійші електричні апарати.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9 вечер, в неділі до 4. попополудни
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.
Години урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10 рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4493.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 7th St., New York, N. Y.

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
Говорить по українськи.
Лічить всі хронічні застрілі слабости мущин і женщин.
ЛІКАРСКА ПОРАДА ДАРОМ
Dr. ZINS
110 EAST 16th ST., N. Y.
між Irving Pl. & Union Sq.
Год. від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. пол.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
304 — 2nd AVENUE,
між 17. а 18. улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant